

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 276/2026-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **Santen Pharmaceutical Co., Ltd.**, 4-20, Ofukacho, Kita-ku, Osaka 530-8552, Japonsko, zastúpeného advokátkou JUDr. Andreou Kús Považanovou, Tobrucká 6, Bratislava, proti uzneseniam Mestského súdu Bratislava III č. k. B1-30Cb/149/2016-537 z 9. apríla 2025 a č. k. B1-30Cb/149/2016-576 z 22. októbra 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 9. januára 2026 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa, ktorou namieta porušenie svojho základného práva vlastniť majetok a práva na súdnu ochranu podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozhodnutiami všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia, ktorými bola vyčíslená sťažovateľovi uložená náhrada trov dovolacieho konania vyšším súdnym úradníkom a zamietnutá jeho sťažnosť proti uzneseniu vydanému vyšším súdnym úradníkom o výške uloženej náhrady trov konania. Napadnuté uznesenia navrhuje zrušiť a vrátiť mestskému súdu na ďalšie konanie. Zároveň si uplatňuje náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol v procesnom postavení žalovaného v 2. rade neúspešný v dovolacom konaní sp. zn. 3Obdo/45/2023, v ktorom bolo dovolanie odmietnuté ako oneskorene podané a smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému to Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) nepripúšťa (kasačné uznesenie odvolacieho súdu). Predmetom konania (náhrada škody a ujmy) sa všeobecné súdy ešte nezaoberali, pretože po podaní žaloby Okresný súd Bratislava I uznesením č. k. 30Cb/149/2016-205 zo 7. októbra 2019 zastavil konanie z dôvodu litispendencie. Toto uznesenie Krajský súd v Bratislave uznesením č. k. 3Cob/74/2022-403 z 26. mája 2022 zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Proti tomuto kasačnému uzneseniu podal sťažovateľ dovolanie, ktoré bolo odmietnuté Najvyšším súdom Slovenskej republiky ako oneskorené a neprípustné zo zákona uznesením z 28. októbra 2024, ktorým bol žalobcom aj priznaný nárok na náhradu trov dovolacieho konania proti sťažovateľovi.

3. Mestský súd obsadený vyšším súdnym úradníkom ústavnou sťažnosťou napadnutým uznesením č. k. B1-30Cb/149/2016-537 z 9. apríla 2025 zaviazal sťažovateľa na úhradu trov dovolacieho konania protistrany (žalobcov) v sume 3 693,37 eur.

4. Sťažovateľ podal proti tomuto uzneseniu 6. mája 2025 sťažnosť, v ktorej namietal, že náhrada je určená nesprávne, v rozpore s platným právom a ustálenou rozhodovacou praxou súdov. Sťažovateľ namietal, že trovy a režijný paušál z roku 2021 za prevzatie a prípravu právneho zastúpenia vrátane prvej porady s klientom v dovolacom konaní nie je možné považovať za preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky v súvislosti s dovolacím konaním začatým v roku 2023. Poukazoval na to, že klient už skôr zastúpený advokátom počas konania pred všeobecnými súdmi nemá nárok na náhradu prevzatia zastúpenia v súvislosti s konaním o opravnom prostriedku, pretože ide stále o jednu vec určenú predmetom meritórneho konania. Sťažovateľ preto navrhol, aby mestský súd napadnuté uznesenie zmenil tak, že určí výšku prisúdenej náhrady trov na 1 847,51 eur.

5. O sťažnosti rozhodol mestský súd obsadený sudcom napadnutým uznesením č. k. B1-30Cb/149/2016-576 z 22. októbra 2025 tak, že sťažnosť zamietol. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že mestský súd konštatoval správnosť priznania náhrady trov právneho zastúpenia za úkon prevzatia a prípravy zastúpenia v dovolacom konaní. Uvedené odôvodnil tým, že dovolacie konanie je samostatným konaním, v ktorom musí byť účastník zastúpený advokátom, možno ho považovať za súčasť základného, nachádzacieho konania. Význam mimoriadnosti opravného prostriedku nespočíva v odčlenení od predchádzajúceho konania, ale je, prirodzene, jeho pokračovaním. Mestský súd preto nepovažoval za správne ohraničovať účinnosť urobených úkonov, teda aj udeleného plnomocenstva. Je nepochybné, že prevzatie a príprava zastúpenia v dovolacom konaní zahŕňajú iné úkony advokáta vo vzťahu ku klientovi, najmä ak ide o otázku prípustnosti dovolania. Aj keď je teda advokát oboznámený s problematikou sporu, musí vykonať s klientom poradu (ktorá sa zahŕňa do úkonu prevzatia a prípravy zastúpenia), v ktorej musí klientovi objasniť otázky dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku, jeho prípustnosti a dôvodov a v neposlednom rade i vzniku ďalších trov konania. Z bodu 3 napadnutého uznesenia (vyjadrenie žalobcov k sťažnosti, pozn.) vyplýva, že od udelenia splnomocnenia právnomu zástupcovi žalobcami 7. mája 2021 (počas odvolacieho konania, pozn.) neboli vo veci zo strany povereného právneho zástupcu žalobcov vykonávané žiadne procesné úkony okrem vyjadrenia k dovolaniu sťažovateľa z 15. apríla 2023. Predmetné konanie v merite veci nebolo súdom riešené

z dôvodov prejednávania len procesných podmienok prvostupňovým súdom, odvolacím súdom a najvyšším súdom.

II.

Sťažnostná argumentácia

6. Zo sťažnostnej argumentácie sťažovateľa vyplýva, že zotrváva na svojom právnom názore, že úkon prevzatia a prípravy zastúpenia nemal byť protistrane priznaný. Opätovne poukazuje na absenciu časovej súvislosti výdavku na prevzatie právneho zastúpenia v roku 2021 a podanie dovolania až v roku 2023. Podľa názoru sťažovateľa interpretácia a aplikácia procesných predpisov je svojvoľná a v extrémnom rozpore s princípom spravodlivosti a zároveň sa mestský súd riadne nevysporiadal s jeho argumentáciou uvedenou v sťažnosti. Sťažovateľ namietá najmä rozpor s právnym názorom ústavného súdu obsiahnutým v uznesení sp. zn. III. ÚS 277/2020 z 13. júla 2020, ktorý aproboval ako ústavne súladný názor krajského súdu, že právne zastúpenie totožného klienta môže advokát v tej istej veci prevziať len raz a vec je daná predmetom konania. Takéto prevzatie zastúpenia sa teda vzťahuje aj na konanie o opravnom a mimoriadnom opravnom prostriedku v totožnej veci. Právny názor bol vyslovený v súvislosti s prevzatím a prípravou zastúpenia v konaní o kasačnej sťažnosti v správnom súdnictve. Zároveň krajský súd poukázal aj na totožnú prax dovolacieho súdu, pokiaľ ide o prevzatie zastúpenia v dovolacom konaní advokátom, ktorý už klienta zastupoval v predchádzajúcich fázach konania na prvom a druhom stupni. K ústavnej sťažnosti sťažovateľ priložil obe napadnuté uznesenia, sťažnosť, vyjadrenie protistrany k sťažnosti.

III.

Predbežné prerokovanie sťažnosti

7. Podstatou sťažnosti je namietané porušenie práva na súdnu ochranu, spravodlivý proces, na ochranu vlastníctva, ktoré sťažovateľ videl v priznaní vyššej náhrady trov konania protistrane, ako im v zmysle vyhlášky patrí. Napadnuté uznesenie považuje sťažovateľ za svojvoľné a arbitrárne s odklonom od ustáleného posudzovania nároku na náhradu trov za prevzatie zastúpenia v konaní o mimoriadnom opravnom prostriedku, ak zástupca zastupoval stranu aj na predchádzajúcich stupňoch nachádzacieho konania.

8. Ústavný súd na úvod pripomína, že nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov, o to viac podzákonných právnych predpisov. Do právomoci ústavného súdu v konaní podľa čl. 127 ústavy patrí kontrola zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie právnych noriem súdmi s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody ústavne relevantnej intenzity.

9. O zjavnú neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť súdneho rozhodnutia v súvislosti s právnym posúdením ide spravidla vtedy, ak ústavný súd zistí takú interpretáciu a aplikáciu právnej normy zo strany všeobecného súdu, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti.

II.A. K napadnutému uzneseniu č. k. B1-30Cb/149/2016-537 z 9. apríla 2025:

10. Sťažovateľ bol oprávnený proti napadnutému uzneseniu mestského súdu obsadeného vyšším súdnym úradníkom podať sťažnosť, čo aj využil. Sťažnosť predstavovala účinný prostriedok ochrany označených práv sťažovateľa vo vzťahu k uzneseniu vyššieho súdneho úradníka, na základe ktorého mestský súd obsadený sudcom poskytoval ochranu sťažovateľovým základným právam i právam zaručeným dohovorom, ktorých porušenie namieta v sťažnosti doručenej ústavnému súdu. Podľa § 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) je ústavná sťažnosť neprípustná, ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol ako neprípustnú podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

II.B. K napadnutému uzneseniu č. k. B1-30Cb/149/2016-576 z 22. októbra 2025:

11. Ústavný súd konštantne judikuje, že i procesné nemeritórne rozhodnutia musia mať svoj zákonný podklad a odôvodnenie v rozsahu zodpovedajúcom minimálnym štandardom pre konkrétny druh a účel rozhodnutia. Vzhľadom na to, že spor je o výklad a aplikáciu podzákonnej normy (vyhlášky) vo väzbe na § 251 CSP, ústavný súd by mal dôvod takéto rozhodnutie zrušiť len v prípade ústavne relevantného, teda mimoriadneho excesu mestského súdu. O takúto situáciu však v prejednávanej veci nejde.

12. Ústavný súd považuje za žiaduce poukázať v prvom rade na svoju ustálenú judikatúru, v ktorej opakovane pripomína, že rozhodovanie všeobecného súdu o trovách konania ako o integrálnej súčasti súdneho konania je zásadne výsadou všeobecného súdu. V rámci tohto rozhodovania ide vždy o aplikáciu jednoduchého práva, takže ústavný súd rozhodnutia o trovách konania meritórne preskúmava iba celkom výnimočne, a to v prípadoch, ak samotné rozhodnutie všeobecného súdu je takým excesom z požiadaviek kladených na spravodlivý proces alebo ide o také extrémne vybočenie z princípu spravodlivosti, že je spôsobilé zasiahnuť do ústavnoprávnej roviny, a teda i do práv účastníka konania, ktorý podal ústavnú sťažnosť. Inak povedané, problematika náhrady trov konania by mohla dosiahnuť ústavnoprávny rozmer len v prípade extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich toto konanie, k čomu by mohlo dôjsť najmä na základe takej interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení aplikovateľného právneho predpisu, ktorá by v sebe zahŕňala črty svojvôle (m. m. I. ÚS 40/2012, I. ÚS 630/2017).

13. V úvode ústavný súd konštatuje, že konštantnú rozhodovaciu prax najvyššieho súdu, ako aj ústavného súdu tvorí právny názor vyslovený v súvislosti s priznaním náhrady trov právneho zastúpenia, a to že prevziať zastúpenie konkrétného klienta v konkrétnej veci a vykonať prípravu naň možno v zásade len jedenkrát a tento úkon sa vzťahuje na celkové zastupovanie na všetkých

stupňoch všeobecného súdnictva vrátane konania o mimoriadnych opravných prostriedkoch. Nárok na opätovnú náhradu za prevzatie zastúpenia v dovolacom konaní alebo kasačnom konaní neprislúcha právnomu zástupcovi, ktorý už zastupoval klienta v konaní vo veci samej v prvom alebo druhom stupni a je s meritom oboznámený. Uvedená judikatúra však bez ďalšieho na prípad sťažovateľa nedopadá, pretože je ovplyvnený špecifickými skutkovými a procesnými okolnosťami.

14. V danej veci totiž konanie vo veci samej zatiaľ neprebehlo. Konanie o žalobe bolo zastavené z dôvodu nedostatku procesných podmienok (litispendencia) a v odvolacom konaní bolo toto uznesenie zrušené a vrátené na ďalšie konanie, ale vo veci samej ešte konanie neprebehlo na žiadnom stupni sústavy všeobecného súdnictva. Dovolanie bolo odmietnuté ako neprípustné zo zákona a oneskorené (teda tiež z procesných dôvodov). Právne zastúpenie protistrany bolo prevzaté v roku 2021 v priebehu odvolacieho konania a prvým úkonom bolo podanie vyjadrenia k dovolaniu sťažovateľa. Právny úkon prevzatia a prípravy zastúpenia teda bol (podľa údajov dostupných ústavnému súdu len z ústavnej sťažnosti a jej príloh) po prvýkrát uplatnený v dovolacom konaní a jeho priznanie preto nekoliduje so skorším prevzatím zastúpenia v totožnej veci, pretože náhrada trov právneho zastúpenia v konaní na prvom stupni a v odvolacom konaní zatiaľ nebola účinne priznaná v konkrétnej výške, resp. závisí od ďalšieho konania po zrušení zastavujúceho uznesenia.

15. Ústavný súd tak sumarizuje, že mestským súdom aplikovaný postup pri hodnotení rozhodujúcich skutkových okolností veci nezakladá dôvod na výnimočný zásah ústavného súdu do napadnutého uznesenia v súlade s právomocami ustanovenými v čl. 127 ods. 2 ústavy. Odôvodnenie napadnutého uznesenia ústavný súd považuje za ústavne aprobovateľné.

16. Z uvedených dôvodov ústavný súd konštatuje, že medzi napadnutým uznesením a označenými právami sťažovateľa nezistil takú príčinnú súvislosť, ktorá by signalizovala možnosť vyslovenia ich porušenia po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, a preto odmietol ústavnú sťažnosť v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

17. Pokiaľ ide o namietané porušenie práva na ochranu vlastníctva, sťažovateľ neuvádza ucelenú skutkovú a právnu argumentáciu vzťahujúcu sa na porušenie tohto práva, preto ústavný súd konštatuje, že vo vzťahu k právu podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu je potrebné ústavnú sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku predpísaných náležitostí ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. mája 2026

Peter Molnár
predseda senátu